Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 5. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 9-го СІЧНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 9, 1986 No. 5. VOL. XCIII.

ФОНД КОЛЕҐІЇ СВ. ВАСИЛІЯ ПЕРЕВИЩИВ СУМУ ОДНОГО МІЛЬЙОНА ДОЛ.

Стемфорд, Конн. — Пожертви парохіян храму св. Михаїла в Йонкерсі, Ню Йорк, зібрані по день 15-го листоапда 1985 року доповнили конто Залізного фонду Колеґії св. Василія в Стемфорді до суми 1,000,560 дол. — повідомила канцелярія Владики Василя Лостена, інспіратора і організатора цього фонду.

Владика Лостен рішив цю подію відзначити полуденком в Інніс Арден Ґолф Клаб в Ґринич, Конн. На цей полуденок, який відбувся у четвер, 26-го грудня, запрошено цілий Йонкерський комітет із о. шамбеляном Петром Федорчуком у проводі.

Владика Лостен привітав присутніх та висловив признання і щиру подяку за їхню посвяту часу і енергії та за їхню всецілу відданість тій знаменній ідеї. Цим полуденком відмічено також і той факт, що вже зібрано дві третини наміченої суми — півтора мільйона долярів.

Йонкерський коміет, почесним головою якого є о. П. Федорчук, а дійсними його членами є: Святослав Коцибала, голова, і Володимир Козіцький, заступник, зібрав найбільше фондів в цілій збірковій системі. В Йонкерсі ледве чи проминув один тиждень без впливу менших або більших сум до цього фонду. Владика Лостен висловив Йонкерському комітетові заслужене признання за його досягнення в тому напрямі.

Присутніми на цьому полуденкові були о. шамбелян Петро Федорчук, Святослав Коцибала, Володимир Козіцький, Олена Петрик і Ґльорія Смолен з Йонкерського комітету, а Крайовий комітет репрезентували Йосип Лисогір, Стефанія Вовчак, Степан Ярема і Володимир Квас. Не могли прибути: Уляна Дячук, Роман Гижий, д-р Михайло Гук, а з Йонкерського комітету між присутніми бракувало: Елеонори Чолій, секретарки, Павла Бобея, Романа Федірки, Ричарда Котельця, д-ра Василя Кіналя, д-ра Ярослава Моцюка і Богдана Вітюка.

У Філядельфії плянують День Солідарности

Філядельфія. — Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні, що його очолює Уляна Мазуркевич, плянує відзначити День Солідарности з українськими політичними в'язнями в СССР у понеділок, 13-го січня ц.р., у приміщеннях посадника міста.

Програма триватиме до 12.45 і включатиме відчитання резолюції Міської ради, короткі виступи Джерома Шестака, конгресмена Лоренса Кофмана, сестри Ґльорії Колмен і Святослава Караванського.

В програмі також виступить група бандуристок з української католицької школи св. Михаїла.

Помер бл. п. В. Кузик

Нюарк, Н. Дж. — У неділю, 5-го січня ц.р., відійшов у вічність бл.п. Василь Кузик, народжений 21-го лютого 1895 року в Новому Селі, повіту Любачів, осиротивши доньку Олександру Стебельську з мужем Мироном, внучку Зірку Кос з мужем Орестом та сестру Параскевію з родиною.

Українська громада в Нюарку запам'ятала собі бл. В. Кузика як довголітнього касира Об'єднання бувших Вояків Української Армії, довголітнього трудівника і члена Управи Товариства „Самопоміч", як співосновника і довголітнього працівника Федеральної Кредитівки „Самопоміч" в Нюарку і як члена 27-го Відділу Українського Народного Союзу. Колись, в Україні, він боровся у рядах вояків Визвольних Змагань, будучи хорунжим Київських Січових Стрільців.

Панахида за Покійного відправлена у вівторок, 7-го січня ц.р., о год. 8-ій вечора, в похоронному заведенні Литвин і Литвин у Юніон, Н. Дж. Похорон відбувся у середу, 8-го січня, о годині 8:30 ранку, з похоронного заведення до української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, а опісля тлінні останки Покійного перевезли на цвинтар Голливуд у Юніон.

Слідство Комісії Дешена продовжено на півроку

Торонто. — Як інформує канадська преса, уряд прем'єра Браєна Малруні офіційно продовжив дію Комісії Дешена на чергових шість місяців, до кінця червня 1986.

Це рішення дає змогу двом асистентам судді Жуль Дешена, що очолює комісію, поїхати до п'ятьох держав, у тому й до СССР, в розшуках за документацією проти здогадних воєнних злочинців у Канаді. Дешен просив про продовження праці комісії місяць тому, і, не зважаючи на всі заходи українців та інших осіб з окупованих совєтами територій, які знають совєтські методи слідства та підшукування свідків і документів, дію комісії продовжено.

Два голоси до цього продовження: жидівський адвокат Дейвид Матас з Вінніпеґу, що заступає перед Комісією Дешена Лігу людських прав Б'най Бріт заявив від неї: „Ми є вдоволені з того. Комісія веде добру роботу".

А адв. Іван Григорович, що репрезентує Комісію Громадських Прав Комітету Українців Канади, заявив: „Уряд був під тяжким тиском і мусів згодитися на продовження комісії. Якби був не зробив цього, був би дав всім м'яконогим журналістам нагоду до критики уряду. Це було б підняло веремію на уряд... Комісією зловживають і під претекстом атаки на воєнних злочинців атакують східньоевропейців. І це продовжиться ще на шість місяців".

На думку адв. І. Григоровича було б куди краще, якби комісія була діяла тайно і приватно.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ В ДІТРОЙТІ

Дітройт. — Заходами Української-Американської Координаційної Ради, Метрополітального відділу в Дітройті, тут в неділю, 19-го січня ц.р., о год. 3:30 по полудні, в авдиторії Фіцджералд середньої школи, при 23200 Раєн ровд у Ворені, відбудеться святочне відзначення роковин Державности і Соборности України. У програмі: проклямації „Дня Української Державности", святочна промова — проф. д-р Тарас Гунчак, вокально-мистецька частина — хор „Трембіта" під мистецьким керівництвом Андрія Стасіва, сольо-спів — Христина Лиnецька, меццо-сопрано, фортепіяновий супровід — Марія Лісовська, мистецьке слово — Ліда Кучер. Квитки вступу: спонзорські 10 долярів, звичайні 8, емерити і студенти 6. Набувати треба в обидвох кредитівках, членів комітету, при касі в дні імпрези від год. 2:30 по полудні. Спонзорство треба зголошувати і резервувати квитки телефоном на число: 535-3105. Для шкільної молоді і в униформах — вступ вільний.

Появилася книжка про український націоналізм у Другій світовій війні

Торонто — Ню Йорк. — Під кінець минулого року Науково Дослідний Інститут імені О. Ольжича та Дослідна Фундація ім. О. Ольжича у ЗСА видали 541-сторінкову книжку в твердій люксусовій обгортці „На зов Києва" — український націоналізм у Другій світовій війні, збірник статтей, спогадів, документів. Зібрала й упорядкувала цю книжку Колеґія Дослідів Історії Українського Національного Руху; зредаґували: Кость Мельник, Олег Лащенко і Василь Верига; технічний редактор: Василь Верига. Набрано і надруковано у Видавництві „Новий Шлях".

У книжці, яку започатковує мотто з Декалогу Українського Націоналіста — „Здобудеш українську державу, або згинеш в боротьбі за неї!" — Колеґія Дослідів Українського Націоналістичного Руху у вступному слові, пояснюючи дії і значення Організації українських Націоналістів, пише: „Наддніпрянщина була тим тереном, на якім за Другої світової війни була зосереджена діяльність організації. З вибухом німецько-совєтської війни на ці землі — на зов Києва! — не тільки зі Західньої України, але з далекої чужини вирушили, продираючись через ворожі кордони — організаційні кадри. Вони несли на український материк ідею української державности, яку большевицька Москва протягом двадцяти років пробувала випалити терором зі свідомости народу, готові свідчити своєю діяльністю та собою про неї".

Книжку відкриває портрет полковника Євгена Коновальця, а крім нього є тут багато більше світлин чільних постатей з ОУН, як теж мапа концентраційних таборів, де в'язнено українців, та мапа України в часі Другої світової війни. Частинно статті є теж написані по-англійськи.

Цю книжку — в ціні 30. дол. можна набути, замовляючи в книгарні „Свободи": 30 Montgomery Str., Jersey City, N.J. 07302.

Студенти в Ню Йорку популяризували українські колядки

Українська молодь колядує на сходах катедри св. Патрика.

Ню Йорк (Д. Скал). — У вівторок, 24-го грудня 1985 року, гурток 38 молодих українських студентів з Ню Йорку, Пассейку і Йонкерсу виступив з українською колядою тут перед катедрою св. Патрика. Група була зорганізована спільно Спілкою Української Молоді (СУМ) і Товариством Українських Студентів ім. М. Міхновського (ТУСМ), але участь взяли також члени Пласту та Українського Клюбу при Нюйоркському університеті.

Коляда перед катедрою вже стала традицією серед студентської громади цієї округи і вже п'ятий рік підряд можна було чути голоси українських колядників на сходах цієї катедри. Виступ був присвячений всім дітям, які живуть в Україні, а не мають можливости продовжувати українські різдвяні традиції, бо московські наїзники не дозволять святкувати День Народження Христа. Тому колядники мали зі собою великий напис — „Різдво є заборонене в Україні!" та роздавали летючки з інформаціями про Україну і з висненням про українські різдвяні звичаї.

Багато людей приставало послухати студентів, а між людьми також були кореспонденти „Голосу Америки", які після коляди мали інтерв'ю з Іваном Лещуком, одним з колядників. Інтерв'ю передавали в Україну під час різдвяного сезону.

Але кореспонденти „Голосу Америки" не були єдиними представниками засобів інформації. Почувши про студентів перед катедрою св. Патрика, американська радіостанція WMCA запросила їх виступити на їхній різдвяній програмі наступного дня. У середу 25-го грудня, група колядників зібралися в радіостанції WMCA, де в год. 8:45 заколядували п'ять коляд. В додатку до коляди працівники радіостанції дали нагоду українцям сказати дещо про українські звичаї. І. Лещук розповів про Святу Вечерю, різдвяні церковні відправи і колядування по домах. Говорячи про українців в Америці, І. Лещук сказав, що в Ню Йорку є українська церква св. Юра, різні організації та взагалі дуже активна українська громада.

На кінець колядники подарували радіостанції платівку з українськими колядами.

„ПІД МАЛАНЧИН ВЕЧІР"

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю 10-го січня ц.р., о годині 7-ій вечора тут у приміщеннях Клюбу, при 135 Друга авеню, відбудеться весела програма „Під Маланчин Вечір" — з добірним буфетом і холодними напитками. Участь в програмі візьмуть: Володимир Барагура, Степан Крижанівський, Юліян Китастий — бандурист, жіночий ансамбль хору „Думка", музичний керівник Михайло Лев. Вступ від особи — 5 дол.

ФЛЬОТА ЗСА ПЕРЕБУВАЄ В СТАНІ БОЙОВОЇ ГОТОВНОСТИ

Вашінґтон. — Речники Білого Дому відмовилися коментувати можливість нанесення відплатного удару по базах терористів в Лівії і назвали переміщення американських бойових кораблів у Середземному морі „звичайними маневрами". Однак події останніх днів свідчать, що фльота ЗСА є готовою виконати будь-яке завдання.

Якщо йдеться лише про психологічний тиск на лівійського диктатора Муаммара Каддафі, то можна вважати, що він досяг своєї мети. Судячи з виступів М. Каддафі, він сприймає можливість американського чи ізраїльського удару як реальність.

За даними Пентаґону, літаконосець „Корал Сі" залишив Неаполь і вже перебуває біля побережжя Лівії. На кораблі в стані повної бойової готовности знаходяться військові літаки, які кожної хвилини можуть нанести бомбові удари, а також літаки інших типів — перехоплювачі, винищувачі, розвідувальні.

Із ЗСА на авіяційні бази в Англії терміново перекинені винищувачі – бомбардувальники.

Американські військові кораблі, які знаходяться у Норфоку, Вірджінія, дістали наказ перейти в стан повної бойової готовности. Дві групи кораблів на чолі з атмомним літаконосцем „Америка" і кораблем „Айова" готові до виходу в море. За десять діб вони можуть досягнути району Середземного моря.

Пентаґон має перелік можливих об'єктів для нанесення удару на лівійській території. Однак об'єднаний штаб вважає початок прямих військових дій малоймовірним. Головною перешкодою може бути те, що на території Лівії досі перебуває понад півтори тисячі американських громадян.

Президент Р. Реґен відмовився коментувати дії фльоти . „Не слід чекати чогось надзвичайного, — сказав він. — Перестаньте слухати, що толкує полковник Каддафі".

В Лівії тим часом розгорнулася широка антиамериканська кампанія. У Тріполі та інших містах постійно відбуваються антиамериканські і антиізраїльські демонстрації, на яких вигукують гасла: „Ми готові зустріти американців і сіоністів!", „Ми готові вступити в групи смертників!"

Становище европейських держав досі залишається не визначеним. Більшість країн Західньої Европи має тісні економічні зв'язки з Лівією. Уряди багатьох країн Европи побоюються також, що конфлікт у середземноморському районі може відбитися на відносинах між Сходом і Заходом в цілому, бо Лівія є одним з найближчих союзників Совєтського Союзу.

Лівія готова до війни

Тріполі. — В Лівії зберігається напружене становище. Один з близьких помічників лівійського диктатора Муаммара Каддафі попередив, що напад „чужинецької держави" очікується з години на годину. Він вважає, що удар нанесе Ізраїль, а З'єднані Стейти нададуть лише військово-технічну допомогу.

Полковник М. Каддафі заявив, що лівійці будуть боротися до останньої краплі крови і що він допускає на випадок війни загибель половини чотиримільйонного населення країни.

Збройні сили Лівії є в стані повної бойової готовности, а вся лівійська фльота вийшла в море. В стан готовности приведені і совєтські ракети САМ—5.

Західньоевропейські дипломати в Тріполі були запрошені до бюра в справах закордонних зв'язків і їм було оголошено, що Лівія чекає нападу в найближчий час, і що під удар може попасти будь-яка частина лівійської території.

Помічник М. Каддафі поділився плянами лівійського керівництва щодо американських та ізраїльських полонених, які будуть захоплені під час військових дій. Льотчики зі збитих літаків, за його словами, будуть поміщені для загального огляду на одній з центральних площ Тріполі, а залоги багатьох американських кораблів „підуть на корм рибам".

„Я молю Бога, щоб на нас напали, — сказав він. — Війна зробить а Каддафі героя арабського світу, і в арабських країнах станеться зразу кілька революцій".

У СВІТІ

ІТАЛІЙСЬКИЙ КАБІНЕТ міністрів провів термінове засідання, на якому обговорювалися заходи боротьби з тероризмом. Напередодні засідання журнал „Европео" надрукував інтерв'ю з міністром оборони Джіованні Спадоліні, який різко критикував прем'єр-міністра Беттіно Краксі, який нічого не робить для реальної боротьби з тероризмом .

В МОСКВІ ВІДБУЛАСЯ пресова конференція керівних діячів культури і керівників відповідних установ, яка була присвячена розширенню американсько-совєтських культурних зв'язків. Серед виступаючих на пресовій конференції був також поет Євгеній Євтушенко, який критикував недавно цензуру в СССР. На цей раз виступ Є. Євтушенка був спокійним. Він лише між іншим згадав бюрократів, які гальмують процес культурного обміну і закликав розширити обмін кінофільмами. В той же час совєтський поет накинувся на такі популярні американські фільми як „Рембо" і „Червоний світанок", назвавши їх „війнографією" і навчальним підручником для садистів.

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР в Москві Станіслав Кочолек замінений Влодзімежом Наторфом. Західні дипломати, акредитовані у Варшаві сприйняли це як свідчення того, що уряд генерала Войцеха Ярузельського буде продовжувати дотримуватися відносно поміркованої політики. Відкликаний з Москви С. Кочолек відомий як прихильник непримиримої політики щодо будь-якої опозиції. Довгі роки він був одним з найбільш просовєтськи настроєних діячів. Він вважав і вважає В. Ярузельського надто ліберальним у відношенні до інакодумців у країні.

У ПОЛЬЩІ ПРИХИЛЬНИКИ „Солідарности" відзначили п'яту річницю існування забороненого профспілкового об'єднання. Лєх Валенса заявив журналістам, що профспілка ставить перед собою інші, ніж п'ять років тому, завдання, для виконання яких вже не треба участи десяти мільйонів осіб. На честь п'ятої річниці „Солідарности" підпільно випущено плякат, на якому зображений п'ятирічний хлопчик у джінсах і сорочці з написом „Я маю п'ять років". Л. Валенса сказав, що в даних умовах головне — зберегти людей і волю до спротиву. „Ми повинні вичекати, — сказав він, — і коли настане відповідний час, заявити про себе на весь голос".

ПРЕЗИДЕНТ ЗІРВАВ ЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ З ЛІВІЄЮ

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен мав у вівторок, 7-го січня ц.р., пресову конференцію в Білому Домі, на якій заявив, що ЗСА негайно зриває усі господарські контакти з Лівією, а всі американські громадяни мають залишити якнайскорше цю країну і повернутися до ЗСА, бо американський Уряд не бере більше відповідальности за їхню безпеку. Хто залишиться підпаде відповідній карі.

У своїй заяві перед представниками преси Президент сказав, що „Лівія становить загрозу для державної безпеки і закордонної політики ЗСА". Він також ясно закинув Муаммарові Каддафі що він допомагає терористам і був безпосередньо заанґажований у підготові терористичної атаки на летовищах Риму та Відня перед двома тижнями, хоча М. Каддафі це заперечує. Р. Реґен назвав М. Каддафі „варваром", який постійно підтримує міжнародні акти тероризму, і заповів, що коли ці економічні санкції відносно Лівії не здержать терористичної акції полковника Каддафі, тоді ЗСА будуть змушені поробити дальші кроки. При тому Президент поінформував, що в останньому році американці перешкодили 126 терористичним атакам у світі, хоча він не пояснив де і коли це сталося.

Заява Президента про зірвання економічних стосунків з Лівією не буде мати, як коментують політики, великого значення тому, що ЗСА ще раніше зредукувала свою торгівлю з Лівією до 300 міл. дол. річно. Хоча Р. Реґен закликав у своїй пресовій заяві держави Західньої Европи піти слідами ЗСА, перші вістки про враження з цієї заяви є не дуже прихильні і ані Італія, ані Західня Німеччина, які дістають з Лівії львину частину свого пального, не думають того постачання переривати.

В ЗСА і члени Палати Репрезентантів, і члени Сенату з обидвох партій прийняли заяву Р. Реґена на пресовій конференції дуже прихильно. Після заяви журналісти ставили ще Президентові ряд питань у справах внутрішньої політики.

Це була перша пресова конференція від чотирьох місяців.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ДОРАДНИК ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена в справах науки Джордж Ківорт заявив в інтерв'ю для газети „Вашінґтон Таймс", що видатні науково-технічні досягнення останніх двох з половиною років дадуть змогу З'єднаним Стейтам створити повноцінну систему космічної оборони вже на початку 1990 років. Дж. Ківорт сказав, що Совєтський Союз, розуміючи перевагу американців, докладає багато зусиль для удосконалення власної оборонної системи.

ЗАСНОВНИК ОРГАНІЗАЦІЇ Моральна більшість пастор Джеррі Фолвелл оголосив на пресовій конференції в Крайовому клюбі преси про створення нової організації — Федерація свободи. Нова організація проведе 23-го і 24-го січня так звану „Зустріч громадян на високому рівні", на якій проголосить свою програму. В цій зустрічі візьме участь віцепрезидент Джордж Буш, кандидатуру якого в президентських виборах 1988 року Фолвелл має намір підтримати.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ГАЗЕТА „Вашінґтон Таймс", Совєтський Союз через свого амбасадора у Вашінґтоні Анатолія Добриніна висловив бажання перенести заплянoвану на літо зустріч між Міхаїлом Горбачовим і президентом Роналдом Реґеном на більш пізню дату. Відомо, що з ініціятиви ЗСА зустріч була призначена на кінець червня. Тепер совєтська сторона запропонувала перенести її на вересень.

У СУБОТУ, ВРАНЦІ, 4-го січня, у Санта Моніка, Каліфорнія, помер на недугу рака видатний американський письменник і новеліст Кристофор Айшервуд. Його оповідання „Селлі Бовлс" послужило базою для п'єси „Я є камера", здобуваючи йому в 1952 році нагороду нюйоркських критиків драми; тоді з цієї п'єси накручено фільм. У 1966 році, на підставі згаданого оповідання цього автора, п'єси і фільму на Бродвеї створено водевіль п.н. „Кабарет". К. Айшервуд особливо відомий з таких книжок, як „Оповідання про Берлін", „Подорож у війну", „Самотній чоловік" та з інших творів.

БАЙДУЖІСТЬ, А ІНОДІ й активний спротив чинників американської армії, як і старшин військово-повітряних сил спричинилися до повалення п'ятирічного пляну Адміністрації президента Реґена — створити десантські загони, як про це сказав під час інтерв'ю Ноел С. Кач, який завідує спеціяльними військовими з'єднаннями. Н. Кач заявив, що зустрічаючись з постійною опозицією як армії, так і військово-повітряних сил, — він, правдоподібно, підтримає пропозицію Конґресу для створення спеціяльної аґенції, яка кермувала би такими військовими оперативними кадрами, як загін „Зелених беретів" чи „Морська фльота тюленів".

РУДОЛФ ДЖ. ПЕННЕР, ДИРЕКТОР конґресового бюджетного бюра, який випрацьовує усі деталі у напрямі зменшення видаткування із федерального бюджету на 11.7 більйонів долярів в 1986 році, заявив, що введення цього закону в життя викличе замішання, обурення і біль поміж працівниками Федерального уряду — великих і малих аґенцій, коли їх про це повідомлять. Спонзорами закону про зменшення фондів на видаткування Уряду, що його затверджено в грудні 1985 року, були два республіканські сенатори Фил Ґремм з Тексасу і Воррен Б. Радмен з Ню Гемпшир, як теж демократ сен. Ернест Голлінґс.

У ГОРІ, ОКЛАГОМА, у суботу, 4-го січня ц.р., на нуклеарній станції Сіквоя, дійшло до вибуху, коли працівники цієї станції намагалися виелемінувати газ, який створився в танку. Під час цього випадку загинув один робітник, а принаймні 32 особи були поранені. На місці цього вибуху, — як це описували екзекутивні урядовці цієї станції, — в повітрі створилася хмара гидрофлоридного квасу, дуже їдкого із деякими домішками радіоактивного ґазу; це тривало коротко, бо сильний вітер його розвіяв. Більшість робітників цієї станції, що їх привезено після вибуху до шпиталю, частинно займалися хемічним процесом очищення урану, який вживано як пальне для нуклеарних реакторів. Хоча поліційна патруля виевакувала кілька родин, деякі з тамошніх мешканців нарікали, що їх своєчасно не поінформовано, — але як повідомляють місцеві чинники, — на щастя, терен біля цієї нуклеарної станції є дуже рідко заселений. Станцію замкнено, а всю справу перевіряє Комісія для нуклеарного реґулювання..

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безглуздий терор

На цьому місці стверджувано вже, що терор, відомий у всесвітній історії від непам'ятних часів в різних його формах, має тільки дуже обмежений політичний засяг. Це або демонстрація опозиції і пропаґанда її ідей, або засіб панівного режиму зберігати себе при владі. В обох тих випадках найбільш неґативною рисою індивідуального чи колективного терору є те, що він не здатний осягнути намічену політичну ціль. Історія не знає прикладу, щоб терором можна було повалити державу, яка розпоряджає армією з летунством, танками і панцерними возами, або щоб терором врятувати режим, що його зненавидів народ — саме в реакції на терор. У Ливані чи Ірляндії терор довів до масового, довголітнього кривавого братовбивства, воюючи одні проти других за взором середньовічного сектанства. Поминаючи етичну сторінку — засуджування і заборонювання терору християнською вірою — найслабшою сторінкою терору є істина, що терор не всилі розв'язувати проблему.

Останні два страхітливі акти арабського терору — на летовищах у Римі й у Відні — закінчили трагічний на такі акти 1985 рік. Довжелезний уже список терористичних актів, переведених арабами проти Ізраїля не захитали основами цієї невеличкої, але сильної мілітарно та сильної тугістю і патріотизмом ізраїльтян — держави Ізраїля. І коли всьому світові, зокрема та особливо арабському відомо, що Ізраїль користується всебічною підтримкою від Америки з її могутньою збройною силою та невичерпним людським і економічним потенціялом, то кожний протиізраїльський та водночас протиамериканський акт терору викликує тільки відплатні акти, які створюють заворожене коло людської м'ясорубки. Вони спричинюють щораз нові людські втрати, але аж ніяк не можуть здійснити ідеал організаторів таких актів терору, як оті в Римі й Відні: вони ж не всилі зіштовхнути Ізраїль до Середземного моря і в своїх наслідках спонукують тільки американський Конґрес і численну, впливову і багату жидівську громаду в Америці до ще більшого підтримування Ізраїля зброєю та грішми.

Із знайденого при одному вбитому терористі у Римі листа виходить, що ті два терористичні акти були заплановані і скоординовані як відплата за недавній налет ізраїльських бомбардувальників на головну квартиру Палестинської Визвольної Організації у Тунісі, при чому згинули й жінки та діти. Але ж Ізраїль перевів той налет теж у відплаті за попередній палестинський акт терору. Трагічне заворожене коло. Безглуздий терор, бо крім сатисфакції, що згинуло стільки-то ізраїльських, американських і західньоевропейських людей, між ними одна 11-тирічна американська дівчинка, ніякого практичного хісна авторам того терористичного акту не буде. Посилюється тільки натиск на Америку і її союзників, щоби вони спільними силами зліквідували режими, які активно підтримують терор, дають терористам зброю, вишколюють їх і хоронять на своїй території, як, наприклад Лівія. Тут знову виявляється зло совєтської імперії, що вона безпосередньо чи посередньо сприяє міжнародному теророві, щоби тільки сіяти заколот і робити „клопіт" Америці. Америка й СССР це антиподи, які можуть переводити час від часу конференції на вершинах й обмінюватись новорічними бажаннями на доказ „відлиги" в їхніх взаєминах, але ніколи не можуть довести до зміни всієї настанови большевизму та його мрії про угроблення вільного світу.

Терор безглуздий, бо не осягає своєї мети. А проте він, цей безглуздий, терор повторяється щораз частіше, найкращим доказом чого є події минулого року. Скільки припадкових людей згинуло при тому, при вибухах бомб біля мешканевих будинків в Ливані, при атаці на каварню в Сан Сальвадорі, при захопленні єгипетського літака на Мальті. Виконавці терористи — це фанатики, а кожний фанатизм засліплює і відбирає здатність керуватися розумовими категоріями. А терплять на цьому невинні люди, цивільні подорожні, жінки і діти, і не видно кінця цій божевільній бакханалії.

У КВІНСІ, НЮ ЙОРК, поліція заарештувала трьох осібняків, включно із продавцем антиків, обвинувачуючи їх у спробі вкрасти різні античні мистецькі вироби із Далекого Сходу — 105 штук з УІ і УІІ сторіч до Христа, на суму 18 мільйонів долярів. Поліція спіймала їх якраз впору, бо саме в цьому моменті, коли злодії вантажили на два авта вкрадені антики.

Юрій Р. Рибак

ФІНАНСОВІ ПЛЯНОВИКИ ТА ДІЙСНІСТЬ

Уже чомусь так є, що людина ніколи не вдоволяється. І це ще не було б найгірше, якщо б вона при тому ще й не журилася... А то вона журиться, коли не має грошей і журиться, коли їх призбирає. Безперечно, що вік відіграє свою ролю, бо молодій людині, як то кажуть „море по коліна" і вона не думає про якісь там ощадності на старість, а навпаки змінливість економічного світу, невиразна справа із соціяльним забезпеченням відбирає їй всю охоту на відкладання грошей на пізніше. Молода людина радше їх нині видає, бо хоче втішатись тим, що може мати негайно. Чомусь молоді люди — на щастя не всі — забувають, що потребуватимуть фонди на виховання дітей, чи коли знайдуться у непередбаченій економічній скруті, або що розсудним ощаджуванням можуть осягнути постійний, рівний життєвий стиль. Та навіщо про це згадувати, коли час робить своє і кожна людина переконується, що вона краще спить, коли не журиться хлібом насущним.

Старші і сеньйори мають теж свої проблеми. Вони під час свого заробіткового періоду відкладали на „чорну годину" гроші і в не одному собі відмовляли, а це все на те, щоб старість була спокійна. Але їхня старість і так не зовсім спокійна, або вони досі журяться, що їхні гроші замало приносять відсотків і прибутку і тому шукають за найкращою інвестицією чи пак розсудним фінансовим пляном, бо лиш тим родом забезпечать свій капітал.

І коли назовні справа виглядає не скомпліковано у дійсноті не так то легко знайти найкращу льокату гроша без знання лябіринту і скриток, де їх примістити. Пересічній людині, без підготови, важко за цим слідити, а шукати поради в інших теж не дуже приємно, бо деякі не бажають признаватись перед чужими з кількости свого маєтку.

У пригоді може стати особа, яка повинна знати як порадити і знайти найкращу розв'язку для вкладача капіталу. Тут говориться про фінансового пляновика і його вибір. Радять, одначе, при виборі точно перевірити, бо хоча між пляновиками є багато осіб, які знають свою професію і є об'єктивні і чесні, все ж таки знайдуться і такі, що кермуються особистими користями. Ось для малого прикладу, звісно, що представлятись фінансовим пляновиком звучить краще ніж як агентом, що продає різне забезпечення.

Титул пляновика легко собі присвоїти, бо непотрібно здавати ніякого іспиту, що обов'язує, наприклад, привників, брокерів і забезпеченевих агентів. Тут не зашкодить згадати, що у ЗСА є яких 200,000 осіб, що себе називають фінансовими пляновиками з яких лише 10,000 зареєстувались згідно з Капіталовкладним дорадчим актом, що став законом перед 40-ма роками.

Хтось може покликатися на сертифікат, що видало найбільше товариство у ЗСА фінансових пляновиків Міжнародне товариство для фінансових плянувань (IAFP). У практиці, кожний, що себе вважає фінансовим пляновиком може стати членом цього товариства, що можуть зробити і ті, що продають життьове забезпечення від дверей до дверей, працівники брокерських фірм Вол Стріту, правничі та бухгальтерійні фірми, банки і т.п.

Властиво ніхто не знає точно скільки є фінансових пляновиків у ЗСА, бо для них не видається урядової ліценції, ніхто не вдержує однорідної реєстрації або не встановлює вимоги обов'язкової освіти. У висліді пляновики часто не можуть узгіднити між собою, яке є завдання самого плянування. Більшість професійних груп вважає, що фінансове плянування повинно бути особисте, вичерпне. Воно повинно включати аналізу завідування грішми, роди капітоловкладу, відносні податки і висоту пенсії.

Часто, коли зацікавлена людина шукає за пляновиком, вона перевірює лише його вірчі грамоти, пропускаючи важливий момент, а саме його об'єктивність. Що це значить? Це значить чи пляновик пропонує даний фінансовий капіталовклад зі суто користолюбних причин? Тому й добре знати, що відносно винагороди фінансові пляновики підпадають під три групи, а саме: ті, що вимагають лише гонорар; ті, що вираховують собі тільки комісійну винагороду і врешті ті, що використовують обі можливості. Перша група є найбільш об'єктивна, бо незалежна від нікого, одначе доволі дорога; друга група може приготовити якнайкращий плян, однак він основується на тих можливостях, за які пляновики дістають винагороду.

Щось так як при виготуванні податкового зізнання, професійний приготувач користується предкладеними даними, так само є з фінансовим пляновиком. Зацікавлена людина мусить сама зібрати дані, ототожнити особисту і фінансову мету, виявити фінансові проблеми. Добре приготований фінансовий плян крок за кроком повинен вказувати що робити і подати різні можливості. І ще одне. Готовий плян не слід залишати в заклеєній конверті у шухляді хай „спочиває вічним сном". Ні. Його треба постійно ревідувати і пристосовувати до кожночасних змін особистого життя і економічної ситуації.

Колись наші люди, а теж наші банки, не мали проблеми, бож була одна щаднича книжечка і один загальний відсоток. Нині наші установи стали банками, а клієнти — більш вибагливі. А тому, щоб клієнти не пошукували за непевними фінансовими пляновиками, наші банки повинні мати повнофахових і об'єктивних пляновиків.

Що осягнено в цій ділянці досі? Цікаво було б дізнатись!

Василь Лев

Пам'яті зразкового педагога

(З приводу 10-ліття смерти проф. Василя Стецюка)

(1910 - 1975)

На останній вчительській конференції в гімназії Сестер Василіянок у Львові перед кінцем шкільного року о. директор Василь Лициняк заповів прихід до школи нового члена вчительського збору молодого науковця Василя Стецюка, вчителя клясичних мов. Після вакацій прийшов він, молодий, — як казали учениці, — пристійний педагог. Дістав він учити латину і греку в вищих клясах. Тут, як він ствердив, застав деякі занедбання учениць у цих предметах. Як уся шкільна молодь думає, що молодий учитель початкуючий або нічого, або дуже мало знає, тому й пробує підходити його і випробовувати його знання предмету. Подібно було і з Василем Стецюком. Та він відразу показав себе добрим знавцем клясичних мов і культури і також добрим педагогом. Скоро спостеріг він, що в деяких клясах учениці мають мале знання граматики, потрібної в вищих клясах до читання клясиків римської та грецької літератури. Він солідно й основно приготовляв лекції і переробляв із ученицями приписаний матеріял, відбуваючи крім того з ними й надобов'язкові лекції, звичайно, в рамках гуртка клясичної культури. Не раз здавалося, що він вимагає більше, ніж приписано програмою. Колишня його учениця, Степанія Олійник-Бернадин написала про проф. Стецюка: „Професор латини Стецюк, як гарний, так і гострий. Наш пострах, тому що прийшов щойно в сьомій клясі на досить занедбаний ґрунт і кольосальні браки. — Ми мали 'тяжкий горіх до згриження" — вивчати граматику і доповнити всі недостачі від початку, але дали собі раду, і всі цілo вийшли". (Пропам'ятна книга гімназії Сестер Василіянок у Львові", Ню Йорк, 1980, стор. 286). Не раз здавалося, що він вимагає більше, ніж приписано програмою, так що візитатор Даєвський сказав: „On robi uniwersytet z gimnazjum". Та це не шкодило ні ученицям, ні школі, а навпаки помагало молоді добувати й поширювати знання клясичних мов і античної культури, так потрібної кожній інтеліґентній людині. Проф. Стецюк викладав і пояснював проблеми клясичних мов докладно й цікаво, вимагав вивчати предмет. При тому не був докучливим, не переслідував учениць. Свій предмет робив приступним, впоював у молодь любов до старинної культури, що на її базі розвинулися культури европейських народів і ще тепер черпають із неї. Так скоро підніс Стецюк рівень навчання у гімназії і довів його до нормального стану, вирівняв усі занедбання учениць своїм знанням предмету й тактовним поступуванням. Сам професор утішався позитивними вислідами своєї педагогічної праці. Молодь — учениці полюбили його, а одна з них стала його дружиною — Марічка-Квітка.

Попри педагогічну працю був проф. Стецюк якийсь час секретарем директора гімназії. Справно й акуратно допомагав він о. директорові Лициняковi в веденні справ школи. В умовинах большевицького режиму не міг Стецюк вернутися до гімназії Сестер Василіянок, учив у одній із десятирічок у Львові. За німецької окупації був урядовцем університетського архіву і вчителем однієї із гімназій. Другий прихід большевиків примусив його виїхати з родиною до Словаччини, а згодом до Баварії, де в Українському Вільному Університеті в Мюнхені завершив свої студії в 1946 році докторатом із клясичної філології на основі дисертації „Культ Атени в творах Гомера", і хоч тут продовжував д-р Стецюк педагогічну працю в таборових гімназіях у Карльсфельді і Берхтесґадені, то головну свою увагу спрямував на наукову працю, головно в рамках Наукового Товариства ім. Шевченка. Та це вже інша ділянка, про яку буде мова на конференції, присвяченій на його пошану, в січні наступного року.

Пам'ять про д-ра Стецюка як середньошкільного педагога залишилася в серцях колишніх учениць. Із перспективи часу оцінюють вони його високо. З цієї нагоди вони складають 100 дол. на фонд 1000-ліття Хрищення України і 100 долярів на НТШ в ЗСА.

Орп.

ЗНЕСЛАВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНИ І НАША ПРОТИДІЯ

I.

Реакція української спільноти проти теперішньої антиукраїнської кампанії деяких жидівських чинників сприймає деколи ірраціональні й для нас некорисні форми — антижидівських атак і пригадок про минулі жидівські злочини в „жидівській імперії" (?!) — СССР. Тоді як протиукраїнська акція жидів по лінії московського інтересу може мати все таки хоч деяке логічне виправдання — бажання допомогти жидівській меншині в Совєтському Союзі, купити собі українським коштом московські симпатії для Ізраїля — то наші антижидівські атаки такого виправдання не мають і мотивуються тільки почуттям образи і гніву.

У цій моїй статті я хотів би розглянути реалістично, хто й у чому нині обвинувачує нас, чи ті обвинувачення правдиві, чи клеветливі, і як ми реаґуємо на них і яка від того користь чи шкода.

Отже — хто атакує нас? На перший погляд, очевидно — жиди. Насамперед відомий Центр Візенталя, далі — офіційні жидівські громадські організації у ЗСА й Канаді і створене під жидівськими впливами вашінґтонське ОСІ Бюро спеціяльних інвестиґацій, і врешті опановані жидівським капіталом американські й канадські засоби масової інформації - „мідія". Алеж, коли прийняти до уваги час і політичні обставини, коли почалася та суцільна атака на нас і на деяких наших товаришів недолі, втікачів із підбитих Московщиною країн, то всякому кидається в вічі, що справжнім інспіратором атаки може бути не жидівство, а хтось інший. Хто — очевидно Москва, якій такої ненависницької атаки якраз тепер дуже потрібно. Якби атаки було потрібно жидам, то вони могли б були провести її ще сорок років тому, коли ми сиділи безправними діпістами в таборах, а жидівські впливи після американської перемоги над Німеччиною і після викриття нацистських злочинів були особливо сильні. Тоді ж і пам'ять про „воєнні злочини" була свіжа і свідки живі і нюрнберзькі закони готові для вжитку. А проте нас тоді, крім деяких відокремлених випадків, майже ніхто не винував у якихнебудь „воєнних злочинах" і на еміґрацію заморську нас пустили і громадянські права дали без перешкод.

Але якраз тепер, сорок років пізніше, ця „воєнно-злочинна" кампанія стала дуже потрібною й корисною для Москви. Потрібною — ба за президентури Роналда Реґена перший раз і американський Президент і деякі члени Уряду заговорили, хоч дуже неефективно й несміливо, про національне визволення поневолених народів СССР, а зокрема України. Далі — в цілому світі розвинулася наша успішна акція в півсторіччя Великого голоду в Україні. Про наш призабутий і промовчаний голокост заговорили газети й журнали в усіх країнах вільного світу, навіть американські, опановані жидівськими впливами. Якже ж корисно було б для Москви відвернути увагу від власного великого злочину, кинувши обвинувачення на українців, як начеб то німецьких коляборантів у мордуванні жидів і — „традиційних" антисемітів! Далі — тепер також підготовляється наша акція відзначення Тисячоліття Хрищення України, яка також може принести зрозуміння й симпатії для української національної справи. Москві потрібно саботувати її. Врешті, їй потрібно також убити в зародку всяку можливість „співпраці українських буржуазних націоналістів з сіоністами", що про неї вже роками розписується режимова преса в Україні. Як це зробити? Просто настрашити жидів „українським антисемітизмом"!

У юридичній практиці відома засада, що за злочин треба посуджувати того, кому той злочин міг принести користь. І в нашому випадку з цього погляду справжнім винуватцем і інспіратором мусимо вважати Москву, а жиди лиш відограли ще раз уже відому їм з історії ролю знаряддя чужої політики, для них самих ворожої.

Чому вони тепер так поквапно погодилися на цю ролю? Насамперед тому, що роля інструмента чужої сили є майже традиційна для еміґрантських меншинних груп і для поневолених народів. Ми самі можемо це найкраще зрозуміти, бо й ми також, у добу нашого національного пригнічення й несвідомости не раз виконували те непочесне завдання — бути інструментом чужої політики, чужого імперіялістичного терору.

Продовження буде.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ на території Західньої Німеччини почалися маневри військ країн НАТО. Головною метою їх є перевірити, як швидко можуть бути доставлені в Европу додаткові військові частини із З'єднаних Стейтів Америки. На протязі 48 годин на кораблі в американських портах може бути навантажено 1,200 танків, авт та іншої техніки, а також 20,000 вояків. Два роки тому, щоб навантажити таку кількість техніки і війська ,треба було 72 години.

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНСЕРВАТИВНИЙ Кокус почала кампанію, метою якої є переконати корпорацію Шеврон Ґалф припинити видобуток нафти в комуністичній Анголі. На проведення кампанії асиґнується один мільйон долярів.

Михайло Яблонський

Великий успіх хору „Думка" в Европі

I.

За 35 років свого існування хор „Думка" із Ню Йорку вперше вирушив у концертове турне по країнах Західньої Европи. Европа... Континент — Бетговена, Моцарта, Берліоза, Чайковського, Верді, Ліста... Та хіба усіх їх перелічиш? Тут пересічний рівень мистецтва, не заімпонує і не полонить вимогливого слухача. Тому диригент Семен Комірний та хористи з респектом поставилися до намічених концертів, щоб гідно зарепрезентувати українську пісню.

Імпресаріо, відомий бандурист із Англії, маестро Володимир Луців та голова хору, популярний соліст легкого жанру Ігор Раковський, вклали багато кропіткої праці у цю пропам'ятну подорож. Деякі з членів хору побували уже в Европі, інші майже по сорокалітній розлуці зустрічали її знову, відпорошуючи стежини юних літ, а багато з них переступили її поріг вперше.

Транспортацією займалася аґенція Марійки Гельбіг „Скоп Тревел Інк". Увечері 24-го жовтня на летовищі Кеннеді, попрощалися хористи з Ню Йорком, а через сім і півгодини, вже в Цюріху, пересідали на другий літак до Англії. Півтораrодинний переліт промчав швидко і ми не зчулись як уже треба було залишати літак.

Менчестер... На аеродромі голова хору „Гомін" А. Кривонос вітає теплими словами хористів як „амбасадорів української пісні", за що вони подякували щедрими оплесками. В переїзді до готелю при вході до двох автобусів, кожному із групи вручили гвоздику на знак братської гостинности. Наче б усі інші турботи залишилися позаду, а попереду інші — концертові хвилювання. У мистецтві — це закономірне явище.

Три години дозвілля перед концертом в українському центрі. Виповнена заля з доповненням місць при відкритті завіси зустрічає сімдесятособовий хор теплими оплесками, Тиша. За фортепіяном Таня Поташко. Диригент Семен Комірний дає знак і за помахом його рук понісся божественний спів „Слава во вишніх Богу" із шостого концерту Д. Бортнянського. Далі слідують „Туман хвилями лягає" із опери „Утоплена", музика М. Лисенка, „Садок вишневий", музика А. Вахнянина, „Ой пливи вінок", музика І. Шамо в обробці на мішаний хор М. Лева, та „В'язанка закарпатських народних пісень" в обробці М. Кречка. По цій в'язанці пісень, під оплески залі, хор сходить із сцени, а напереміну під ці самі апльодисменти, виходить соловій-бандурист Володимир Луців. У прекрасному поєднанні бандури з голосом прозвучали думи „Про страшний суд" і „Смерть козака", що донеслись із усією виразністю до слухача, надовго,мабуть,закарбувавшись у його душі.

Це запримітилось серед публіки, яка,не жаліючи,долонь нагородила виконавця рясними оплесками. Ще не зовсім вони вщухли, як уже полинула чарівна мелодія народної пісні „В кінці греблі шумлять верби", а за нею веселий „Водограй", муз. В. Івасюка, у виконанні жіночого квінтету: Н. Гончаренко, С. Качарай, М. Дармограй-Мулик, У. Стек та Т. Турчан-Ластовецької; акомпаньямент композитор і диригент ансамблю М. Лев. А це дуже добре зіспіваний квінтет із уміло підібраними голосами. Їхній спів легкий і невимушений подобався публіці, яка оплесками спонукала його до повторення. На закінчення першої частини концерту могутньо прозвучала зі сопрановим сольо рідко співана кантата „Україна" на слова Т. Шевченка, музика Гр. Давидовського. Сольо виконала Євгенія Турянська-Ромео. Цей маловідомий твір не знайшов високої оцінки в українській музичній літературі, але в сучасній ситуації дуже актуальний і викликає хвилююче враження в слухача. Тому не дивно, що часто люди запитували за платівками зі записом цього твору.

Другу частину концерту розпочала солістка Євгенія-Турянська Ромео, арією Оксани „Місяцю ясний" з опери „Запорожець за Дунаєм" та українською народною піснею „Гандзя", в обробці Надененка. У співачки сильний голос приємного тембру, яка ним свобідно володіє у всіх реґістрах. З наступними двома піснями „Гей літа орел" в музичній обробці Гр. Китастого та „Закувала та сива зозуля" музика П. Ніщинського виступила чоловіча група хору.

Їхній спів включно з солістами (можна сміло сказати) — завоював місце у клясі професіоналізму. У пісні „Гей літа орел" басовим сольо звернув увагу публіки гарний голос М. Невмержицького. Грімкі овації зібрав теж Микола Голодик за талановите виконання тенорового сольо у „Закувала та сива зозуля". У дальшому виступив хор у такому порядку: „Чотири воли пасу я', народна пісня в обробці А. Кос-Анатольського для сопрана і хору. Сольоспів у цій пісні блискуче виконала Є. Турянська-Ромео. „Тиха вода" народна пісня в аранжеровці М. Попенка, припала слухачам до вподоби з милозвучним заспівом тріо: А. Ґроґуль, У. Стек та Т. Турчин-Ластовецької, та „Ой ти гарний, Семене", жартівлива народна пісня в опрацьованні О. Чишка. Фінальною точкою було життєрадісне „Весілля" з опери „Олена" відомого композитора А. Гнатишина. У цьому творі понисалася теж солістка С. Качарай. Її ніжна барва голосу з молодою вервою відповідала дівочому образові цього музичного полотна.

Довгі бурхливі оплески перервали ввічливі привіти представників менчестерської громади. У відповідь Ігор Раковський від імені хору склав сердечну подяку і побажав цілій українській громаді „вишитої долі". На домагання публіки хор проспівав „на біс" відому пісню „Верховино, світку ти наш" з баритоновим сольо в обробці Д. Задора. Заспівував відомий соліст із капелі бандуристів та записів на платівках Ярема Цісарук. Його голосові позаздрив би не один першорядний оперовий співак. Останню пісню на бажання слухачів, марш „Україна" на слова І. Багряного, музика Гр. Китастого, голова хору заповів, що „думкарі" присвячують пам'яті недавньо померлого в Америці, батька кобзарського мистецтва, композитора Гр. Китастого. Заспівували в бойовому героїчному темпераменті, тенор Віктор Шевелі та Ярема Цісарук. Віктор Шевелі, знаний у Північній Америці як соліст різних хорів, капелі бандуристів та з накручень патефонних кружків. Із шумом при оплесках закрилася завіса прем'єри першого европейського концерту.

Продовження буде.

Наради СФУЖО

Управа СФУЖО відбула річні наради від 8-го до 10-го листопада 1985 року в Торонто. В п'ятницю, 8-го листопада, о 4-ій год. пополудні почалася реєстрація учасниць нарад — членів Управи, Екзекутиви, референток СФУЖО; членів комісій і гостей.

Наради Управи СФУЖО попередило засідання Статутової комісії СФУЖО від 4:30 до 9-ої год. вечора і наради Фінансових комісій СФУЖО, від год. 6-ої вечора, в приміщенні Суспільної Служби Українців Канади в Торонто, як і засідання Статутової комісії СФУЖО.

Наради відкрила заступниця фінансової секретарки Екзекутиви СФУЖО Ірина Вжесневська і привітала присутніх: почесну голову СФУЖО Степанію Савчук, голову СФУЖО д-р Марію Квітковську, попередню голову СФУЖО ред. Лідію Бурачинську, голову Фінансової комісії СФУЖО Америки Марію Харину, членок цієї комісії Людмилу Чайковську і Дарію Федак із ЗСА, членів Управи й Екзекутиви СФУЖО та членів Фінансової комісії СФУЖО Канади.

Метою нарад Фінансових комісій СФУЖО було заслухати звіти з виконаної праці в 1985 році, проаналізувати її та устійнити напрямні діяльности на 1986 рік. Звіти і пляни подали голови Фінансових комісій СФУЖО Марія Харина з Америки про успішні акції і баль преси на підтримку праці СФУЖО, а Ірина Вжесневська з Канади до свого звіту зладила таблицю з виконаними проєктами СФУЖО в 1984 і 1985 роках: емалеві відзначки Наталії Кобринської і св. кн. Ольги, поштові марки Н. Кобринської, книжковий екслібрис для учнів „Рідних Шкіл" у діяспорі, як дар любови від СФУЖО, афіші з нагоди „Березня - місяця СФУЖО" у виконанні мистця Мирона Левицького на 1985 рік, а мистця Галини Новаківської на 1986 рік, фінансові діяграмні таблиці.

Ця система звітування і плянування причинилася, в часі дискусії, до швидкого уточнення праці й була позитивно сприйнята учасницями.

Слово до учасниць нарад сказали: почесна голова С. Савчук і голова СФУЖО д-р М. Квітковська. Вони також подякували Фінансовим комісіям за успішно виконану працю для СФУЖО та побажали дальших успіхів.

В суботу, 9-го листопада, від 9-ої год. рано реєстрацію учасниць продовжувала Ярослава Шеремета, касирка Екзекутиви СФУЖО і голова верифікаційної комісії нарад.

Заля нарад була прибрана таблицями взорів української вишивки і гаптів з різних частин України. Це експонати мандрівної виставки СФУЖО ім. Люби Луцької. Упорядкували і підписали взори Ярослава Турко і Олена Мицик з Торонто.

Річні наради Управи відкрила голова СФУЖО д-р Марія Квітковська. Вшановано пікійних членів СФУЖО. Окремою молитвою вшановано світлу пам'ять замученого большевиками в концентраційному таборі українського поета і борця за права українського народу Василя Стуса.

Олександра Ковальська, заступниця голови, молитвою і словом вшанувала пам'ять о. митрата Івана Сиротинського, пароха церкви св. Миколая в Торонто (в залі цієї церкви відбувалися наради Управи СФУЖО), який несподівано відійшов у вічність і був похоронений день перед нарадами.

Звіт з реєстрації учасниць нарад подала Я. Шеремета. У нарадах взяло участь 39 делеґаток з 51-им правом у голосуванні, в тому числі члени Екзекутиви і референтки СФУЖО, та 12 гостей без права голосування.

Подана програма нарад була прийнята учасницями.

Обрано комісії постанов, яку очолила Валентина Кузьмич, членами були: Марія Томоруґ, Наталія Іванів, Йосифина Климків, Ольга Заверуха і д-р Тамара Волощук, та комісію для перевірки протоколу з цих нарад, яку очолила Мирослава Загребельна, члени: Марія Підкович, Анна Федак.

Звіт з перевірки протоколу з річних нарад Управи СФУЖО в 1984 році склала голова комісії д-р Тамара Волощук і подала внесення на його верифікацію. Внесення прийнято і протокол одноголосно потверджено.

Почесна голова СФУЖО С. Савчук у своєму слові подякувала голові, членам Екзекутиви, референткам і їхнім комісіям, Крайовим Управам складових організацій, головам і членам Фінансових комісій СФУЖО та всім, хто своєю працею причинився до успішного проведення акцій СФУЖО, а також склала подяку всьому українському громадянству в діяспорі за фінансову підтримку праці СФУЖО на міжнародному форумі.

Голова, члени Екзекутиви і референтки приготовили друковані звіти і пляни праці, їх одержали всі учасниці нарад у течках.

Голова СФУЖО д-р М. Квітковська у своєму слові, як доповнення до друкованого звіту, подякувала всім за дружню співпрацю в цьому важливому році діяльности СФУЖО. Просила, щоб якнайбільше поширювати квартальник СФУЖО „Українка в світі", а також і англомовне число серед чужинного світу для інформації про поневолення України московським окупантом. Нам треба здобути якнайбільше прихильників серед чужого світу, включити їх в оборонні акції нашого народу.

До письмових і доповнюючих усних звітів були запитання, а потім дискусія, відповіді подавали члени і референтки Екзекутиви.

Голова Перевірної комісії СФУЖО Тетяна Дячинська подала звіт з проведеної перевірки касових книг і всіх прилог, банкових звітів та ствердила їх правильне і старанне ведення.

На внесення Марії Томоруґ, підтримане Марією Підкович, звіти прийнято.

Після обіду голови складових організацій або їх представниці складали короткі інформаційні звіти з діяльности їхніх організацій.

Референтки уточнювали свої письмові пляни праці на 1986 рік. В часі дискусії були наголошені справи дальшої активности СФУЖО, зокрема акції зовнішніх зв'язків, використовування контактів, здобутих у Найробі, та підготовка до конференції Міжнародної Жіночої Ради 1986 року в Лондоні, Англія. Для цієї і наступних світових конференцій треба придбати нові інформаційні матеріяли чужими мовами.

Конечним є зміцнення внутрішніх контактів із складовими організаціями. З цією метою голова СФУЖО д-р М. Квітковська і заступниця голови Фінансової комісії СФУЖО Канади Ірина Малицька в червні відбули організаційну поїздку по Західній Канаді, відвідуючи складові організації СФУЖО — як крайові управи, так і їхні Відділи; відбули зустрічі з членами цих організацій і українським громадянством, подаючи інформації про працю СФУЖО. Зараз після нарад Управи вони виїжджають до країн Південної Америки: Венесуелі, Бразилії й Арґентини відвідати п'ять складових організацій СФУЖО. Від 30-го листопада до 2-го грудня 1985 року відбулася Конференція СФУЖО в Курітібі, Бразилія, і в ній взяла участь голова СФУЖО.

Продискутовано справи МЖКонференції ОН в Найробі, голос забирали учасниці цієї конференції: О. Заверуха, І. Малицька, О. Процюк, М. Долішна і д-р М. Квітковська.

Пресова референтка і редакторка квартальника СФУЖО „Українка в світі" мґр Ярослава Зорич з'ясувала труднощі квартальника через брак відповідних інформаційних матеріялів від складових організацій СФУЖО. Просила пресові референтури складових організацій своєчасно надсилати короткі, змістовно оформлені матеріяли, що відображають працю їхніх організацій, події в їх країнах та цікаві статті.

Після вечері учасниці нарад побачили прозірки з МЖКонференції ОН в Найробі, що їх висвітлила Ірина Малицька з поясненнями.

10-го листопада, в неділю, після участи в Богослуженнях, продовжувано програму нарад.

Заступниця фінансової секретарки Екзекутиви І. Вжесневська представила кількома графічними таблицями проєкт бюджету на 1986 рік і проєкт праці СФУЖО та його кошторис до 2000 року. Після довшої дискусії прийнято бюджет на 1986 рік і рішено основніше фахово розпрацювати проєкт до 2000 року.

Голова комісії постанов Валентина Кузьмич відчитала опрацьовані комісією постанови; після дискусії і деяких змін та доповнень, постанови прийнято.

V-ий Конгрес СФУЖО вирішено відбути в Торонто у вересні або жовтні 1987 року і знайти для нього відповідне приміщення.

Голова Статутової комісії СФУЖО мґр Іванна Рожанковська подала звіт з відбутого засідання комісії, яке вона вела з участю членок цієї комісії з Америки й Канади, як д-р М. Квітковська, Марія Томоруґ, Наталія Іванів, Ольга Цвик, Ольга Заверуха, д-р Тамара Волощук.

Головою Статутової Комісії СФУЖО І. Рожанковську і заступницею голови Валентину Кузьмович було обрано на перших (після IV Конґресу) нарадах Управи СФУЖО в листопаді 1983 року в Торонто. А тепер секретаркою обрано д-р Тамару Волощук.

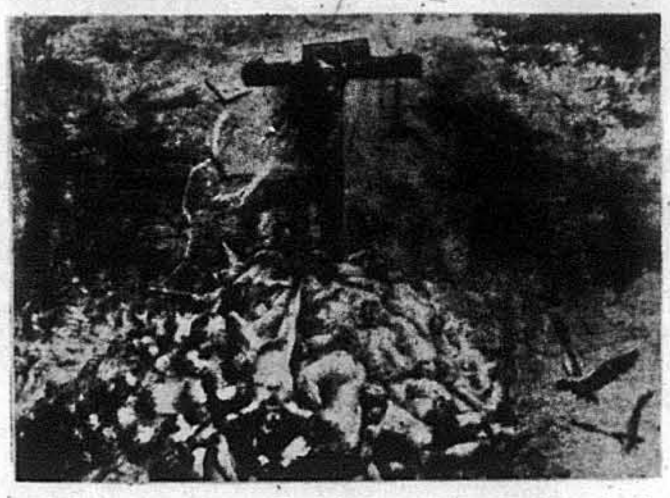
Голова СК подала, що зміни й доповнення до статуту СФУЖО надіслали Союз Українок Австралії, Організація Українок Канади ім. О. Басараб, Об'єднання Жінок Ліги Визволення України, Ліґа Українських Католицьких Жінок Канади.

Секретарка СК відчитала всі пропозиції складових організацій до статуту СФУЖО. Над ними відбулася дискусія, а після неї голова подавала устійнені пропозиції під голосування. Розглянено також пропозиції до статуту з попередніх нарад у 1984 році, що їх подала голова СФУЖО. Після дискусії і голосування їх прийнято в зредаґованій формі. Устійнені зміни до статуту одержать в належному часі складові організації СФУЖО.

Інформаційні звідомлення з участи в конференціях подали: Ірина Куровицька — член Комісії Зв'язків СФУЖО з конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клюбів Америки, що відбулася в Гюстоні, Тексас.

Мґр І. Рожанковська і Марія Горбань поділилися своїми спостереженнями з конференції „Другий вінок", що відбулася в жовтні 1985 року в Едмонтоні, Канада. Після дискусії річні наради Управи СФУЖО закрила голова СФУЖО.

Спогад про мистця П. Андрусева в річницю смерти

Відбиток із картини П. Андрусева „Голгота України".

Чотири роки вже проминуло від смерти мистця. Все його життя від початку його студій, від 1927 року в Академії Мистецтв у Варшаві, було виповнене молодечим захопленням мистецтвом. 21-літнім студентом увійшов активно в гурт також молодих тоді українських студентів Академії. Це його близькі товариші: В. Васьківський, Д. Дунаєвський, Н. Хасевич, Ольга Мариняк, П. Холодний, син, Наталя Тищенко, О. Шатківський і старший віком В. Побулавець і підписаний.

Будучи згодом довголітнім секретарем мистецького гуртка „Спокій", проявив свою організаційну солідність характеру, велику тактовність у праці, терпеливість, яка його ціхувала усе життя. З роками студій почав щораз більше проявляти зацікавлення до портрету, до багатофіґурального історичного і баталістичного малярства.

Знайомством із багатьма цікавими людьми української кольонії у Варшаві поширив свій мистецький і культурний світогляд. Особливо доповіді д-ра Ю. Липи в гуртку „Спокій" такі як наприклад про старогрецькі кольонії на побережжі Чорного моря, про українську жінку, про Пантикапею та інші майже легендарні теми захоплювали його незвичайно. У багатьох розмовах із доктором Ю. Липою, став ентузіястом чорноморської проблеми, історії, минувшини й майбутньости.

По останній війні, на прохання редакції Чорноморського Збірника, написав цікаву статтю, яка була надрукована (циклостилем) у журналі Українського Морського Інституту 1946 року. Деякі частини цієї статті наведемо тут.

„Відповідаючи на Ваш запит в справі організації Таврійської Академії Мистецтв в Неаполісі можу сказати, що питання побережжя Чорного моря у нашій історичній минувшині, як рівнож у міркуваннях на майбутність нашої Батьківщини щораз частіше стає темою різних теоретичних і наукових розправ.

Щораз частіше гомонять переконливі голоси науковців про те, що праджерелом української культури не є північ, як досі думано, а південь. Розправи ці часто є арґументовані цікавим науковим матеріялом та історичними знахідками, що їх здобувано з різних археологічних розкопів. Зіставлення, порівняння матеріялів та наукова розрібка їх унагляднює ці твердження. Наші історичні легендарні оповідання та подання, що заховалися у народних піснях і колядках частіше згадують південь ніж північ.

У зв'язку з тим, цілком очевидне, що і мистецькі впливи, які є синтезою кожної культури, мали те ж саме джерело.

Силою натуральних обставин помостом, який сполучував гелленський світ із нашим суходолом, була Таврида. Історія залишила на ній свої тривкі сліди і сучасники щораз маркантніше вчаться читати з них велику істину. Колишні грецькі кольонії під впертою працею науковців набирають многогранного опуклого вигляду. Деякі загадки нашого мистецтва постепенно знаходять розв'язку. Майже підсвідомо — у свій час, вражений аналогією тих двох різних у часі культур, захоплений Гердер скликнув: „Україна — це майбутня Геллада".

Зокрема це відноситься до такого осередку, який мав би бути школою плястичного мистецтва для нових поколінь українських майстрів.

Іде головно про те, щоб майбутнім мистцям допомогти вмілою підготовкою до створення у їх майбутніх працях цієї тонкої, неохопимої вповні ще нині синтези мистецького виразу, щоб у ній знайшлась повнота збірної української душі, як у свій час греки знайшли це у своїй дорийській та йонійській колонні.

Стремління до синтези є прикметне загалом у мистецтві. В українському мистецтві це стремління — помимо несприятливих обставин — є доволі виразно помітним явищем.

На переломі XIX і в першій четвертині XX століття у змаганні за синтезу в українському мистецтві беруть участь найкращі мистці нашого народу.

Василь Гр. Кричевський, який шукає опертя в народному мистецтві; Михайло Бойчук, що знову сягає по старі візантійські взірці, та Юрій Нарбут, цей дивний геній української графіки, який зумів із українського барокко та певних елементів народного мистецтва вичарувати наскрізь новочасні на свій час форми, а одночасно так прикметні для української психіки. Юрій Нарбут обдарований нечуваною інтуїцією та безприкладним талантом, як досі зумів найближче станути до цієї української мистецької синтези, про яку була мова вище.

Він дав передсмак цього стилю, який у частих дискусіях серед мистців називається українським стилем. За цей стиль журився й журиться цілий український мистецький світ. Це й є ця синтеза, про яку ми говорили.

Наше недавнє і дальше минуле, як рівнож і сучасність ніяк не сприяла розвиткові нашої культурти, а зокрема мистецтва. До свобідного його розвитку потрібна свобода думки та свобода життя всіх національних органів. Це є можливе лише у своїй суверенній ні від кого незалежній державі.

Тому всі міркування про організацію українського мистецького життя в'яжуться стисло з організацією державного життя України".

Стільки ми взяли зі згаданої статті П. Андрусева з 1946 року. Залишаємо дальші його роздумування про окремі відділи Академії, кількість професорів, працівників, асистентів. Наведені цитати зі статті показують перед нами ширину поглядів покійного мистця про українське мистецтво, його орієнтацію в структурі мистецького шкільництва, педагогічний досвід із власної праці та незамкнутість лише у своїй власній мистецькій праці.

Мистця непокоїли завжди труднощі життя нашого народу в різних ділянках. Свої юнацькі роки, які до 1923 року провів у Московщині (Рязань), а від 1923 року у польській захоронці у Варшаві - це все не заслонило українства в душі. А коли 1927 року стрінувся в Академії Мистецтв із товаришами українцями, дуже скоро відродив у собі призабуту українську мову, віднайшов своїх батьків і родину, став активним українцем до кінця свого життя. Так як інші українські мистці (В. Цимбал, М. Бутович, П. Ковжун, П. Холодний молодший та інші), був активним учасником життьових клопотів громадського та мистецького життя в Польщі, а на чужині, після Другої світової війни був завжди організаційно активний, журився всіма недостачами мистецького життя.

Від початку існування Об'єднання Мистців Українців Америки був членом Головної Управи, заступником голови, а по смерті С. Литвиненка діючим головою ОМУА на протязі одної каденції. Брав участь у всіх виставках ОМУА, але не спішився влаштовувати свої індивідуальні виставки. Мав одну свою виставку в домі Тризуба у Філядельфії.

Роками працював над історичними темами та із гетьманської доби, якою захоплювався від студентських років. Залишив кілька великих картин, як французькі посли у князя Ярослава Мудрого, пир на дворі князя Ярослава, княжий порт у Києві, зустріч Гетьмана Мазепи із Гордієнком, на дворі гетьмана Розумовського та інші. Останньою його великою працею було Хрищення України (колекція Української Митрополії у Філядельфії). Студії до тої картини, розшуки по бібліотеках потрібних матеріялів із костюмології, предметів побуту та малювання забрали кілька років. До деяких архітектурних деталів мистець їздив до Вашінґтону, до великого нашого приятеля О. Повстенка, який радо консультував усі задуми мистця. З такою чеснотою заходився мистець над кожною своєю малярською працею.

Не будемо тут описувати його педагогічну працю. У Варшаві учителював у Варшавській Вищій Архітектурній Школі і це давало добре моральне і матеріяльне задоволення. А праця в Українській Мистецькій Студії у Філядельфії від 1952 року аж до смерти була великою жертвенністю із соромливою заплатою.

Від початку видавання журналу „Нотатки з Мистецтва", якого був і співосновником і членом редакційної колеґії та жертвенним автором багатьох статтей аж до свого відходу до вічности. Таким був мистець Петро Андрусів.

Перто Мегик

Відкриття нового будинку Української щадниці

День 8-го листопада 1985 року став знаменним днем в економічному житті української спільноти в ЗСА. До цієї радісної події причинились святкові відзначення, пов'язані з офіційним відкриттям нового будинку, головної кватири Української щадниці у Філядельфії, збудованої коштом понад двох мільйонів долярів. Ця наша важлива фінансова установа, майно якої вже перейшло 42 мільйони, є в стадії свого постійного росту, що, безумовно, збільшить стан нашого посідання і причиниться рівночасно до зросту фінансового потенціялу української спільноти в ЗСА.

Група гостей під час відкриття будинку Української щадниці.

Нова посілість з модерними забудуваннями, власником якої є Українська щадниця, творить своєрідний комерційний комплекс, т.зв. Пеннипак сквер, в якому приміщуються теж різні торговельні підприємства і бюра наших професіоналістів. Репрезентативний будинок щадниці, знамените льокальне положення, безпечна околиця, вигідний доїзд і безкоштовне паркування авт — все це є отими важливими передумовами, які стимулюватимуть дальший розвиток і ріст цієї нашої всегромадської фінансової установи впродовж довгих років її банкової діяльности.

В п'ятницю, 8-го листопада, біля шостої години вечора, зібралось перед головним будинком щадниці, при 8100 Рузвелт булевард, коло двох сотень запрошених гостей. Між ними представники українських Церков, фінансових, суспільно-громадських і професійних організацій та установ, а особливо репрезентантів від стейтового банкового департаменту і від різних американських банків з Філядельфії та околиці, архітекти, будівельники та реальтори і цілий ряд визначних особистостей з українських й американських окружень. Їх привітав при вході коротким словом голова дирекційної ради щадниці, д-р В. Саляк, а відтак відпоручники українського католицького і православного митрополитів, о. д-р І. Білянич та о. протопресвітер М. Борисенко, довершили акт посвячення новозбудованого дому щадниці. Святкову стяжку перед головним входом перетяли мґр Марта Шиприкевич, президент щадниці, Дж. Ріґней, головний стейтовий екзамінер банкового департаменту та згадані вже отці. Після цього святкова екіпа почесних гостей у супроводі директорів й урядників щадниці, увійшли до середини будинку. Там їх привітав хлібом і сіллю мґр І. Шуст, фінансовий дорадник щадниці, прохаючи присутніх вписатись до пропам'ятної книги відвідувачів. При тому, кожному було вручено відповідний сувенір, інформативні брошури та екземпляри однодньвки й адресаря, які недавно видала щадниця для своїх членів.

З помітним зацікавленням і неприхованим подивом гості оглядали нові модерно вивінувані банкові приміщення щадниці. Для їхніх услуг завжди були директори й урядники, які показували їм просторі бюра, кімнати з огнетривалими сховками для щадників та простірні почекальні для вигід клієнтів щадниці. Всі присутні, а особливо американські гості, висловлювали свої щирі признання і похвали на адресу українців, які зуміли за відносно недовгий час свого банкування добитись таких гідних похвал успіхів, доказом чого є саме побудова оцього банкового центру в одній із кращих дільниць Філядельфії. Дирекція й урядники щадниці гостили присутніх обильною перекускою та холодними і теплими напитками. Розмови на економічні теми дуже часто переплітались різними політичними коментарями, в яких не рідко порушувано і українські національні проблеми. Хоч програму святкувань вже давно вичерпано, розмови продовжувались у приємній атмосфері зібраних в привітливих приміщеннях новозбудованого власного дому Української щадниці до пізнього вечора.

Наступного дня, в суботу 9-го листопада, продовжувались багатолюдні відвідини („опен гавз") нових приміщень щадниці. Вже від години 10-ої ранку обширна паркувальна площа довкруги будинку щадниці заповнилась десятками авт. Це прибули на гостинні оглядини нових приміщень щадниці, а також і приміщень різних торговельних підприємств та професійних заведень розміщених у тому ж українському центрі, члени щадниці зі своїми родинами і приятелями. Їхнє число перейшло півтисячі осіб, а скільки було тих, що забули вписатись до реєстраційної книги, годі відгадати. Теплі проміння осіннього сонця продирались крізь густі галузки з пожовклим листям, ніби напрошувались на ці величні святкування відкриття нової української посілости. Проїжджаючи вздовж широкої алеї Рузвелт булеварду зацікавлені автоводії задержувались хвиле-

(Закінчення на стор. 4)

У глибокій жалобі сповіщаємо духівництво й вірних УАПЦ (Соборноправної) і всіх православних українців, що 12-го грудня 1985 року в Англії на 86-му році життя, після короткої недуги спочив у Бозі

ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ВЛАДИКА

ІОАН

(в мирі ІВАН ГРИЦЕНКО-МАСАРАКІ)

єпископ Лондонський і Західньоевропейський, церковний діяч Відродженої Української Автокефальної Православної Церкви доби Великого Митрополита Василія Липківського, на еміґрації член Братства ім. Митрополита Липківського, священик і пізніше єпископ в Англії від 1969 року, активний учасник Собору Поєднання двох частин УАПЦ (Соборноправної) в США 1-го вересня 1985 року.

Прохаємо святих молитов за Його душу.

МАЛА РАДА УАПЦ (Соборноправної) в США

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що на самий Свят-Вечір, нового стилю, 24-го грудня 1985 р., з Волі Всевишнього відійшов у Вічність

бл. п.

Адольф Возний

Покійний народився 17-го травня 1911 р., у Львові, кол. вояк 1-ої Української Дивізії УНА.

ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА була відправлена в дні 27-го грудня 1985 р., у похоронному заведенні Михайла Насевича.

ПОХОРОН відбувся дня 28-го грудня 1985 р. з церкви св. о. Миколая при 24-ій і Poplar вул. на цвинтар Преч. Діви Марії на Факс Чейс.

У глибокому смутку:
дружина — СОФІЯ
невістка — ЕВА
внуки — СТЕФАН, МИХАЙЛО І АНДРІЙ
та ближча і дальша Родина в Америці і в Україні

ВСІ ПІДПРИЄМСТВА оборонної промисловости Китаю дістали „вказівку" випускати також продукцію для „задоволення потреб населення". Перехід на таке подвійне виробництво буде здійснюватися на протязі п'яти років. Фабрики, які випускають танки, гармати і кулі, тепер будуть випускати також ровери, фотографічні апарати і кондиціонери, щоб хоч частково задовільнити потреби населення країни на ці товари.

КОЛИШНІЙ МІНІСТЕР оборони Англії сер Кіт Спід закликав міністра закордонних справ Джеффрі Гова вжити необхідних заходів для звільнення всіх совєтських працівників англійської амбасади в Москві і замінити їх англійцями. Совєтські громадяни становлять нині трохи більше половини співробітників англійської амбасади в Москві.

П'ятиліття парафії Св. Тройці в Силвер Спринґ

Влітку цього року сповнилося п'ять літ від заснування парафії Святої Тройці, Помісної Української Католицької Церкви, на передмісті Вашінґтону в Силвер Спринґ. Відзначення цього ювілею в формі бенкету-бенефісу відбулося у неділю, 6-го жовтня ц.р.

Імпрезу відкрив голова Корпорації Св. Тройці, Микола Ставничий і представив Аню Дидик, як ведучу програмою. Вона привітала всіх гостей та попрохала о. Тараса Лончину святотроїцького пароха, провести молитву. Хвилиною мовчанки вшановано померлих членів нашої парафії, а ведуча, в імені всіх присутніх склала співчуття о. Тарасові, батько якого тиждень перед тим відійшов у вічність.

Потім представлено гостей за головним столом. Д-р Орест Гаврилюк коротко начеркнув ґенезу постання парафії Св. Тройці й її історію, підкресливши принципи, на яких вона основана, а саме: збереження чистоти українського обряду й української мови з реалізацією ідей патріярхату нашої Церкви.

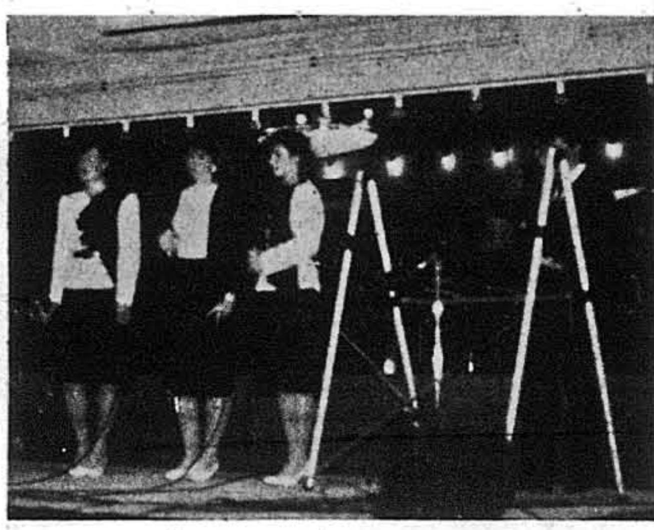
Головну промову виголосив інж. Степан Процик. Вказавши на традицію мучеництва, що є джерелом сили Христової Церкви, доповідач зупинився на постаті Блаженнішого Патріярха Йосифа який, наслідуючи Христа, взяв на свої рамена важкий хрест і поніс на українську Голготу. Овочем його праці й терпінь є відродження Української Церкви як у підпіллі на рідних землях, так і в усій діяспорі. Цитуючи з „Завіщання" Блаженнішого Йосифа, промовець звернув увагу на перестороги перед інтернаціоналом спекулянтів, які хочуть забрати наше тисячоліття християнства і осиротити українську історію від найцінніщої й найістотнішої її події.

Програма продовжувалася з перервами для вечері та для заслухання численних привітів від представників українських організацій, і від індивідуальних осіб. Багато з них склали щедрі пожертви на будову святотроїцької церкви. Будову дерев'яного храму в гуцульському стилі плянується почати в наступному році, а його посвячення передбачене в рамках святкувань тисячоліття українського християнства в 1988 році.

Першою точкою мистецької програми був виступ сестер Ксені й Марічки Крулів та Лариси Пилипець, акомпаньятор Володя Круль. Вони виконали три пісні: „Чом ти не прийшов?" з репертуару Мареничів, „Виростеш ти, сину" на слова Василя Симоненка і народну пісню „Гей-га". В їхньому виконанні ярко пробивалася любов до рідної пісні та посвята до її плекання, потім виступив родинний ансамбль Федориків — у складі — Маруся, Софійка, Дам'ян, Лесик, Галя, Данилко, Ляриска й Меляся, — дітей у віці 3-ох до 15-ти років, під проводом їх мами Ірени Федорики. Дві членки ансамблю — Катруся й Тереня не змогли виступити ізза шкільних обов'язків. Ця подиву гідна група, кожний член якої обдарований непересічним музичним талантом, пописується грою на скрипках, челло й фортепіяні. Вони заграли ряд творів клясичної музики, як також мотив української пісні „Верховино", слушно заслуживши на грімкі оплески, якими обдарували їх слухачі, й які довго не вщухали.

Вокальний ансамбль „Намисто"

Сестри Ксеня і Марічка Круль та Лариса Пилипець співають при акомпаньяменті Володі Круля.

Кінцевою точкою програми був виступ секстету „Намисто". Секстет добре відомий в українських колах, а ми гордимося його приналежністю до нашої вашінґтонської громади. „Намисто" проспівало „Дві сестри" муз. Вербицького, сл. Войновської, „Полтавський рушничок" і в'язанку українських народних пісень в обробці Петра Круля. Своїми милозвучними й досконало зіспіваними голосами співачки домінували над усією великою залею. Свій виступ закінчило „Намисто" піснею „Натомилось моє чекання".

На закінчення промовив наш парох о. Тарас Лончина. У короткому слові, пристосованому до обставин, о. парох вказав на духові скарби, які є нашим найбільшим багатством і закликав, щоб ми берегли й помножували їх.

Аня Дидик закінчила свято подякою всім присутнім, а зокрема виконавцям програми. Молитву провів о. Григорій Подгурець, настоятель православної парафії святого Андрея в Вашінґтоні. Присутніх було около 200 осіб, у тому чимало гостей із сусідніх українських парафій.

Слід згадати, що Аня Дидик по-фаховому проводила програмою, використовуючи свій довгий досвід у цій ділянці. Мистецьку частину програми приготовив і нею керував Петро Круль, вив'язуючися зі свого завдання знаменито, як завжди.

Кожна вдала імпреза завдячує свій успіх людям, яких назовні не видно, але які за кулісами невтомно працюють над її проведенням. У цьому випадку такими були Наталка Ґавдяк і її чоловік п. Ігор, які відповідали за всю технічну підготову вечора, за що їм належиться подяка.

Це святкування було успішним під кожним оглядом духовим, мистецьким, розваговим і фінансовим та залишиться надовго в пам'яті нашої громади.

Парафіянин

Комітет для вшанування І. Базарка закінчив працю

У понеділок, 23-го грудня 1985 року відбулися ліквідаційні сходини комітету для вшанування 75-річчя відомого і заслуженого громадського діяча мґра Івана Базарка, який пройшов з повним успіхом дня 9-го листопада 1985 року. Крім членів комітету, участь взяли: ювілят з дружиною Наталією, парох церкви св. Юра в Ню Йорку й генеральний вікарій Стемфордської епархії о. Патрикій Пащак, протоігумен ЧСВВ о. Юліян Катрій і парох української католицької церкви в Асторії о. Р. Войтина.

Голова комітету Іван Винник подав вичерпний звіт з праці комітету, підготови й переведення ювілейного бенкету дякуючи членам за співпрацю. Результатом тієї праці була чисельна, всегромадська шанувальна зустріч з ювілятом та його родиною, що пройшла в дружній, об'єднаній, теплій атмосфері та високомистецькою програмою, про яку були згадки у нашій пресі.

Фінансовий звіт виготовив скарбник комітету Михайло Савицький. Виказаний чистий прихід 900 дол., а ювіляти, Іван і Наталія Базарки, склали з тієї знаменної в їхнім житті події 500 дол. Отже надвижку в сумі 1,400 дол. згідно з бажанням ювілята і комітету передано: 700 дол. на виховання молодих священиків в Ґлен Ков на руки протоігумена Ю. Катрія опікуна й виховника молодих питомців, і 700 дол. на церкву св. Юра в Ню Йорку.

Присутня Уляна Дячук, яка не мала можливости взяти участь в ювілейнім бенкеті, передала свій привіт і гратуляції мґрові І. Базаркові, з яким їй приходилося співпрацювати на протязі довгих років в Екзекутиві УККА, а цю співпрацю згадувала вона як найкращу, а самого ювілята назвала людиною громадської зрілости та з умінням об'єднувати громаду.

На закінчення цих погідних нарад комітету Ярослав Кулинич продемонстрував присутнім короткий фільм з ювілейного бенкету, о. Ю. Катрій вручив ювілятові ікону Почаївської Богоматері, а член комітету Тиміш Шевчук обдарував ювілята гарним альбомом світлин з ювілейних святкувань. Зворушений І. Базарко коротким словом подякував голові І. Винникові та всім членам комітету за достойне вшанування його 75-річчя, при чому висловив ствердження, що влаштований шанувальний бенкет не був признанням виключно для нього особисто, але що важливіше, — українська громада дала доказ, що вміє і потрапить цінити віддану працю для неї.

На закінчення цих останніх сходин комітету мґр І. Базарко та його дружина Наталія запросили всіх присутніх на вечерю до українського ресторану при Другій авеню, де в товариській гутірці проведено привітно час.

О.Л.

Відкриття...

(Закінчення зі стор. 3)

во біля імпозантних забудувань щадниці, шукаючи місця постою. Та дарма! Паркувальна площа була вщерть заповнена і їх задовільнила тільки одна корисна нагода — відчитати на вежі будинку світляні цифри, що відмічували температуру і годину дня та ім'я власника цього чудового об'єкту Ukrainian Savings and Loan Association.

А відвідувачі не спішились залишати привітних приміщень Української щадниці. До їх дружніх услуг завжди були готові директори й урядники щадниці. Особливо ці останні завжди мали повні руки роботи. Багато відвідувачів, які ще не були членами, бажали використати саме оцю святкову нагоду, відкривши в щадниці нове конто, вкладаючи тут свої ощадності. Ось там біля банкового віконця старший віком добродій американець запитує синьооку урядничку щадниці: — Кен ай опен ен екавнт? — Шур! — запевняє його привітлива дівчина і відразу береться до полагоджування фінансової трансакції з новим кліентом. Біля другого віконця чекає на урядничку з готовим до депозиту зеленкуватим чеком відомий спортовий діяч з Філядельфії. При тому він голосно пояснює своєму молодому приятелеві: — Це, бачиш, частина моїх тяжко запрацьованих грошей. Коли я довідався, що минулого тижня дирекція Української щадниці передала на потреби УСО „Тризуб" щедру пожертву в сумі 10,000 долярів, то я відразу рішився здепонувати тут мої заощадження, бо аж тоді я зрозумів сенс старокрайового клича „Свій до свого"...

Вже давно минула друга по полудні, а відвідувачі не відходили. Дехто розбалакався з односельчанином про те, як вони разом мандрували по карпатських полонинах, інші пішли в підвал будинку підкріпитись перекускою й кавою, а ще інші розсілись з приятелями біля столиків і почали згадувати про те, як то було у старому краю...

О. Білик

ВИПРАВЛЕННЯ

У статті „75-річчя проф. М. Семчишина" („Свобода" ч. 245) закрались дві помилки. У першій колонці: у 1936-38 навчав українську мову на філії Української Академічної Гімназії у Львові. А в другій колонці пропущено в реченні: „впродовж 10 років був директором і викладачем Вищих Педагогічних Курсів ім. П. Могили, а згодом викладачем таких же курсів при філії УКУ". — Ред.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го СІЧНЯ 1986 р.

Росфорд, Огайо. Річні загальні збори 235-го Відділу УНСоюзу Б-ва св. Михаїла в церковній залі парафії св. Михаїла, 139 Волнат Ст., Росфорд, Огайо. На порядку нарад — звіти за минулий рік та вибір урядовців Відділу на 1986 рік. — Ів. Мельник, секр.